

2.8.5. Andre navneskikke

2.8.5.1. Gældende ret

Der findes en række andre navneskikke end de ovenfor anførte. I nogle lande bl.a. Kina, Japan og Vietnam skrives slægtsnavnet »efternavnet« således før fornavnet, og i nogle afrikanske lande får barnet ikke farens eller morens efternavn, men derimod et særligt efternavn, som beskriver situationen ved barnets fødsel. Herudover kendetegner det en lang række lande og kulturer især i den tredje verden, at man kan skifte navn igennem livet, alt efter om man er barn, voksen, forælder eller bedsteforælder. Også livsomstændigheder som f.eks. erhverv og religiøsitet kan føre til navneskift. I en række kulturer f.eks. områder i Afghanistan bærer man ikke et egentligt efternavn, og det har ført til problemer for de danske registreringsmyndigheder ved f.eks. familiesammenføringer fra de pågældende områder.

Sådanne navneskikke kan efter gældende ret ikke benyttes.

2.8.5.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Navnelovsudvalget har fundet, at der ikke udover de af udvalget foreslåede lempelser bør ske en yderligere lempelse af adgangen til at tage navne med baggrund i andre navneskikke, herunder muligheden for at anvende en alternativ navnerækkefølge.

Udvalget har herved bl.a. lagt vægt på, at hensynet til kommunikationen om og med den pågældende her i landet gør, at også personer med tilknytning til en anden navnekultur bør have et efternavn, der er egnet til at blive anvendt som efternavn her i landet og bør være placeret sidst i navnerækkefølgen, da det ellers vil være vanskeligt for andre at afgøre, hvilket navn der er bærerens efternavn og fornavn, og da en udbredt anvendelse af en sådan alternativ navnerækkefølge efter udvalgets opfattelse endvidere vil kunne skabe en vis risiko for, at sondringen mellem for- og efternavne, der udgør et centralt element i den danske navnetradition, går tabt eller bliver udvandet.

Udvalget har på den baggrund ikke foreslået yderligere lempelser.

2.8.5.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

Af de grunde, som er anført af Navnelovsudvalget, er Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende enig i, at hensynet til kommunikationen gør, at personer bosat i Danmark, uanset deres tilknytning til en fremmed navneskik, bør have et efternavn, der er eg-

net til at blive anvendt som efternavn i Danmark, og at dette efternavn bør stå sidst i navnerækkefølgen.

Det bemærkes, at nogle ønsker om at anvende andre navneskikke vil kunne imødekommes efter lovforslagets bestemmelser, herunder adgangen til at tage et nyt efternavn, se pkt. 2.9. Herudover er det Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes opfattelse, at den foreslåede navnelov er så liberal, at der ved en navneændring/navngivning, som ikke vil kunne imødekommes herefter, vil være tale om en navngivning/navneændring, som enten vil bryde med centrale dele af dansk navneskik, såsom navnerækkefølgen, eller hvor hensynet til kommunikationen om og med den pågældende vil gøre, at det ansøgte ikke bør imødekommes.

2.9. Nye efternavne

2.9.1. Gældende ret

Ved nyt efternavn forstås et efternavn, som ikke allerede er forbeholdt og anført i bekendtgørelsen om forbeholdte efternavne med senere tillæg om forbeholdte efternavne.

Der kan udfærdiges navnebevis på et nyt efternavn efter § 6, medmindre:

- 1) navnet er forbeholdt, og det ikke kan udelukkes, at der er personer her i landet, der er berettiget til navnet,
- 2) navnet er et almindeligt kendt historisk efternavn,
- 3) navnet har en sådan lighed med et forbeholdt navn eller et almindeligt kendt historisk navn, at forveksling let kan ske,
- 4) navnet er et udenlandsk efternavn, der er almindeligt kendt i Danmark,
- 5) navnet ved udtale eller skrivemåde afgjort strider mod dansk sprogbrug,
- 6) navnet er et egentligt fornavn, eller
- 7) navnet er upassende eller kan vække anstød.

Uanset § 6 kan man dog altid erhverve et efternavn, hvis man har den fornødne slægtsmæssige tilknytning hertil, jf. § 8.

Ad 1)

Efter bestemmelsen kan et nyt efternavn ikke erhverves, hvis navnet er forbeholdt, og det ikke kan udelukkes, at der er personer her i landet, der er berettiget til navnet.

Forbeholdte efternavne er for det første de efternavne, der var optaget på den fortegnelse, der er nævnt i § 3 i navneloven af 1904, dvs. især efternavne, som en